

Yr Asiantaeth Safonau Bwyd ac Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU yn rhybuddio am bresenoldeb posib E-coli mewn amryw gynhyrchion caws ‘Mrs Kirkham’s Lancashire Cheese’

Mae'r ASB ac UKHSA yn rhybuddio'r cyhoedd i beidio â bwyta pedwar cynnyrch caws Mrs Kirkham's Lancashire Cheese sydd wedi'u galw'n ôl fel mesur rhagofalus. Mae hyn oherwydd y gallent fod wedi'u halogi â math penodol o facteria E.coli o'r enw E. coli sy'n cynhyrchu Shigatocsin, a elwir hefyd yn STEC neu VTEC, pathogen a all achosi gwenwyn bwyd.

Dyma'r pedwar caws:

- Mrs Kirkham's Mild & Creamy Lancashire
- Mrs Kirkham's Tasty Lancashire
- Mrs Kirkham's Mature Lancashire
- Mrs Kirkham's Smoked Lancashire

Mae symptomau a achosir gan organebau STEC yn cynnwys dolur rhydd difrifol (gan gynnwys dolur rhydd gwaedlyd), poen yn yr abdomen, ac weithiau syndrom wremig hemolytig (HUS), sef cyflwr difrifol a all arwain at yr arenau'n methu ac sy'n gallu lladd.

Gall haint STEC ledaenu trwy lawer o wahanol ffyrdd, gan gynnwys bwyta bwyd neu dd?r wedi'u halogi, trwy gysylltiad uniongyrchol ag anifail wedi'i heintio neu drwy amgylchedd yr anifail, neu hefyd trwy gysylltiad agos â pherson sydd wedi'i heintio. Felly, nid yw'n anghyffredin i'r haint hwn ledaenu o berson wedi'i heintio i bobl eraill sy'n byw yn yr un cartref neu mewn lleoliadau fel meithrinffeydd.

Weithiau caiff y cawsiau eu gweini fel rhan o hamper, fel dognau unigol neu gellir eu prynu fel set neu flwch i'w rhoi fel anrheg, felly efallai na fydd bob amser yn glir a ydych wedi prynu cynnyrch yr effeithiwyd arno.

Os oes unrhyw amheuaeth, rydym yn cynghori defnyddwyr i gysylltu â'r manwerthwr lle prynwyd y caws i ddarganfod a yw wedi dod gan y busnesau a'r sypiau yr effeithir arnynt. Yn y cyfamser, peidiwch â bwyta'r caws a gwnewch yn si?r ei fod wedi'i storio'n ddiogel, wedi'i lapio'n llawn ac nad yw'n dod i gysylltiad â bwydydd eraill.

Os ydych chi wedi prynu unrhyw gynhyrchion sydd wedi'u galw'n ôl, mae'n bwysig eich bod chi'n gwneud y canlynol:

- Peidio â bwyta'r cynnyrch
- Glanhau unrhyw arwynebau, offer a chyfarpar sydd wedi dod i gysylltiad â'r caws yn drylwyr er mwyn atal croeshalogi bwydydd a diodydd eraill
- Sicrhau bod oergelloedd yn cael eu cadw ar y tymheredd cywir – pum gradd Celsius (5°C) neu'n is – gan y bydd hyn yn cyfyngu ar dwf unrhyw facteria niweidiol. O ystyried pa mor llawn yw oergelloedd ar yr adeg hon o'r flwyddyn, mae'n arbennig o bwysig gwirio hyn.

Dywedodd Tina Potter, Pennaeth Digwyddiadau'r ASB:

“Rydym yn ymwybodol y gallai'r cynnyrch hwn sy'n cael ei alw'n ôl fod yn boblogaidd dros gyfnod y Nadolig, yn enwedig gan ei fod wedi'i werthu fel rhan o hamper sy'n cael ei roi fel anrheg Nadolig ac felly rydym yn annog defnyddwyr i wirio a ydynt wedi prynu'r cynnyrch hwn neu wedi'i gael fel anrheg.

“Oherwydd y brigiad o achosion o E. coli O145, rydym yn annog pob defnyddiwr i sicrhau eu bod yn dilyn y cyngor yn yr hysbysiadau galw cynnyrch yn ôl, sy'n rhoi manylion yr holl gynhyrchion a allai achosi risg:

[Route des Terroirs yn galw Morbier Maison Monts & Terroirs Chalet De Vevy Cheese yn ôl oherwydd halogiad ag E. Coli | Yr Asiantaeth Safonau Bwyd](#)

“Rydym hefyd yn gofyn i bobl rannu'r cyngor hwn gyda ffrindiau a theulu a allai fod naill ai wedi prynu'r cynnyrch sy'n cael ei alw'n ôl neu wedi'i gael fel anrheg.”

Dywedodd Amy Douglas, Cyfarwyddwr Digwyddiadau yr Is-adran Heintiau Gastroberfeddol a Diogelwch Bwyd yn UKHSA:

“Mae o leiaf 30 o achosion wedi'u cadarnhau o'r math penodol hwn o STEC yn y DU.

“Mae symptomau STEC yn cynnwys dolur rhydd difrifol (gan gynnwys dolur rhydd gwaedlyd), crampiau yn y stumog, chwydu a gwres. Os oes gennych ddolur rhydd ac rydych chi'n chwydu, gallwch gymryd camau i osgoi ei drosglwyddo i deulu a ffrindiau dros gyfnod y Nadolig.

“Bydd golchi'ch dwylo â sebon a d?r cynnes a defnyddio cynhyrchion cannydd (bleach) i lanhau arwynebau yn helpu i atal heintiau rhag lledaenu. Peidiwch â pharatoi bwyd i eraill os oes gennych symptomau neu am 48 awr ar ôl i'r symptomau ddod i ben.

“Bydd llawer ohonom yn teithio dros gyfnod y Nadolig, ond os ydych yn sâl dylech osgoi ymweld â phobl mewn ysbytai a chartrefi gofal er mwyn osgoi trosglwyddo'r haint yn y lleoliadau hyn. Peidiwch â dychwelyd i'r gwaith neu'r ysgol unwaith y bydd y tymor wedi aildechrau, tan 48 awr ar ôl i'ch symptomau ddod i ben.”

Mae'n bwysig bod busnesau'n dilyn y broses o alw a thynnu cynnyrch yn ôl, ac os yw'r cynnyrch wedi cyrraedd eu busnes, sicrhau arferion hylendid da i atal y risg o groeshalugi. Mae'n bosib y bydd cawsiau eraill, os cânt eu trin gan ddefnyddio'r un offer neu arwynebau, hefyd fod wedi'u halogi ac felly wedi'u heffeithio.

Mae'r ASB ac UKHSA yn parhau i weithio'n agos gyda'i gilydd ac awdurdodau lleol mewn ymateb i'r brigiad hwn o achosion. Efallai y bydd mwy o rybuddion galw cynnyrch yn ôl yn cael eu cyhoeddi os canfyddir bod mwy o gynhyrchion yn cael eu heffeithio.

I gael mwy o fanylion am ba sypiau o gaws yr effeithir arnynt, edrychwch ar yr Hysbysiad Galw Cynnyrch yn Ôl ar food.gov.uk.

[Mrs Kirkham's Lancashire Cheese Ltd yn galw ei Caws Swydd Gaerhirfryn yn ôl oherwydd halogiad posib ag E. Coli | Yr Asiantaeth Safonau Bwyd.](#)